

Haljala Vallavalitsus
Mere 6
Võsu alevik
45501 Haljala vald
Lääne-Virumaa
haljala@haljala.ee

08.02.2019 nr 9.2-3/19/910-1

Haljala valla veevärkide joogivee kvaliteedist 2018. aastal

Terviseamet (edaspidi amet) teostab vastavalt rahvatervise seaduse § 13¹ lg 1 p 1 ja p 3 ning § 15 lg 1 ning veeseaduse (edaspidi VeeS) § 39⁴ lg 3 riiklikku järelevalvet joogivee valdkonnas ning kogub ja töötleb andmeid joogivee kvaliteedinõuetele vastavuse kohta.

Ameti järelevalve all on Haljala vallas 21 joogivee käitlejat ja 33 veevärki:

Joogivee käitleja	Veevärk	Mittevastavad näitajad
1. AS Farmi Piimatööstus	Annikvere tootmistsehh	Kloriid – 320 mg/l Raud – 472 µg/l
2. AS Haljala Soojus	Aaspere keskus	-
	Aaspere mõis (kooli)	-
	Essu küla	-
	Haljala Maheda	-
	Haljala Naaritsa puurkaevu	-
3. AS Landvald	Eisma Külalistemaja	-
4. AS Parkkontakt	Park-Hotell Palmse	-
5. AS Viru Õlu	Viru Õlu tehas	Efektiivdoos – 0,339 mSv/a
6. Mare Kalme Arma Ratsatalu FIE	Arma Ratsatalu	Ammoonium – 1,03 mg/l Raud – 600 µg/l
7. Mäehansu OÜ	Mäehansu talu	-
8. Novem OÜ	Lepispea Caravan & Camping	-
9. OÜ Adami Turismitalu	Adami talu	Ammoonium – 0,82 mg/l Raud – 2090 µg/l
10. OÜ Arkna Karjatalu	Arkna Karjatalu	-
11. OÜ Greenwald	Sae hostel	Raud – 228 µg/l Coli-laadsed bakterid – 8 PMÜ/100 ml
12. OÜ Kroonikeskus	Vergi sadam	Raud – 567 µg/l
13. OÜ Modify	Lainela puhkeküla	Efektiivdoos – 0,136 mSv/a
14. OÜ Saggad	Haaviku Turismitalu	Raud – 1066 µg/l
15. OÜ Vihula Valla Veevärk	Käsmu küla	Efektiivdoos – 0,106 mSv/a
	Käsmu Neeme tee piirkond	Mangaan – 299 µg/l Raud – 677 µg/l
	Vergi küla	-
	Vihula küla	Efektiivdoos – 0,203 mSv/a
	Võsu aleviku	-
	Võsu Männi tänava piirkond	Mangaan – 59 µg/l

		Raud – 435 µg/l
	Võsupere küla	-
16. OÜ Virumarket	Männisalu Puhkekeskus	-
17. Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	RMK Ojaäärse loodusmaja	-
	RMK Sagadi mõis	-
18. SA Virumaa Muuseumid	Altja Kõrts	<i>Coli</i> -laadsed bakterid – 4 PMÜ/100 ml
	Palmse mõis	-
19. Sillaallika OÜ	Allika Puhkemaja	-
20. Tallinna Huvikeskus „Kullo“	Karepa Noortelaager	Efektiivdoos – 0,328 mSv/a
21. Vihula Manor Hospitality OÜ	Vihula mõis	-

Joogivee käitlejad teostavad joogivee kontrolli vastavalt ameti Ida regionaalosakonnaga kooskõlastatud joogivee kontrolli kavale ning vajalikud põhjavee uuringud vastavalt joogiveeallika kontrolli kavale.

Haljala valla veevärkide joogivesi vastab 2018. aasta veeanalüüside tulemuste alusel uuritud mikrobioloogiliste ja keemiliste kvaliteedinäitajate osas sotsiaalministri 31.07.2001 määrusega nr 82 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ning analüüsimeetodid“ (edaspidi määrus nr 82) kehtestatud kvaliteedinõuetele. Indikaatorite osas ei vasta joogivesi määruse nr 82 nõuetele ammooniumi, kloriidi, raua, mangaani ning *coli*-laadsete bakterite sisalduse osas.

Seoses joogivee kvaliteedi mittevastavusega on ameti Ida regionaalosakond alustanud Mare Kalme Arma Ratsatalu FIE, Adami Turismitalu OÜ, Greenwald OÜ, Kroonikeskus OÜ, Saggad OÜ, Vihula Valla Veevärk OÜ suhtes riiklikku järelevamenetlust. Joogivee käitlejad tegelevad joogivee probleemide lahendamisega.

Veterinaar- ja Toiduameti Lääne-Virumaa Veterinaarakeskuse 22.02.2016 kirja nr 11.2-1.7/102-1 alusel kloriidi ja raua lubatust kõrgemate näitajatega joogivee kasutamine Annikvere tootmisüksuses ei mõjuta tarbimisvalmis toidu ohutust.

SA Virumaa Muuseumid Altja Kõrtsis talvisel perioodil majandustegevust ei toimu, ettevõtte tegeleb probleemi lahendamisega ning võtab enne kevadist avamist joogivee kordusproovid.

Ammoonium on üks reostuse näitajatest. Ammooniumi kõrge sisaldus Ordoviitsiumi-Kambriumi ja Kambriumi-Vendi põhjaveekogumite vees on vee looduslik omadus. Pinnalähedases põhjavees annab ammooniumi sisaldus tunnistust nn hiljutisest reostusest.

Raud ja mangaan on looduses levinud elemendid, mille kõrge sisaldus joogiveses halvendab vee organoleptilisi omadusi, tuues kaasa eelkõige ebameeldiva maitse ja hägususe. Kõrge rauasisaldusega võib kaasnedagi vee kollakas värvus ja pruun sete.

Coli-laadsed bakterid võivad pärineda väljaheidetest kui ka väliskeskkonnast (toitaineterikkas vees, rooves, lagunevas taimses materjalis). Selle avastamine joogiveses näitab joogivee töötlemise puudulikkust, saastumist pärast desinfitseerimist, toitainete rikkust vees (torustikus) või haigustekitajate joogivette sattumise võimalikkust.

Määruse nr 82 § 6¹ lg 1 ja lg 2 sätestab, et indikatiivdoos on aastasest sissevõttust tulenev oodatav efektiivdoos, mida hindab Keskkonnaamet või ekspert kiirguseseaduse mõistes.

2008. aastal Tartu Ülikooli Füüsika Instituudis tehtud uuringutulemuse alusel ületab Viru Õlu tehase veevärgis joogivee efektiivdoosi sisaldus määrusega nr 82 kehtestatud piirsisaldust 0,1 mSv/a. Hinnang Viru Õlu tehase veevärgi joogivee radionukliidide sisaldusest tuleneva mõju kohta tarbijate tervisele puudub.

2016. aasta Tartu Ülikooli Katsekoja Tuumaspektroskoopia labori uuringute tulemuste alusel ületab Lainela Puhkeküla ja Vihula küla veevärgi joogivee efektiivdoosi sisaldus määrusega nr 82 kehtestatud piirsisaldust 0,1 mSv/a ning Käsmu küla puurkaevu katastri nr 54701 ja Karepa Noortelaagri puurkaevu katastri nr 2517 põhjavee efektiivdoosi sisaldus sotsiaalministri 02.01.2003 määruse nr 1 „Joogivee tootmiseks kasutatava või kasutada kavatsetava pinna- ja põhjavee kvaliteedi- ja kontrollinõuded“ sätestatud III kvaliteediklassi piirsisaldust 0,1 mSv/a.

2016. aastal hindas Keskkonnaameti Kiirgusosakonna kiirgusseire büroo Lainela Puhkeküla veevärgi joogivee radionukliidide sisaldusest tulenevat mõju tarbijate tervisele. Hinnangu alusel Lainela Puhkeküla joogivee radioloogilise mõju tõttu haigestuvate inimeste arv on suurima tõenäosusega 0.

2018. aastal hindas Keskkonnaameti Kiirgusosakonna kiirgusseire büroo Vihula küla veevärgi joogivee radionukliidide sisaldusest tulenevat mõju tarbijate tervisele. Hinnangu alusel Vihula küla joogivee radioloogilise mõju tõttu haigestuvate inimeste arv on suurima tõenäosusega 0.

Hinnangud Käsmu küla puurkaevu katastri nr 54701 ja Karepa Noortelaagri puurkaevu katastri nr 2517 põhjavee radionukliidide sisaldusest tuleneva mõju kohta tarbijate tervisele puuduvad.

Ameti kodulehel <http://www.terviseamet.ee/keskkonnatervis/vesi.html> leiate täiendavat informatsiooni ja infomaterjale joogivee kohta.

Joogivee analüüside tulemustega saate tutvuda ameti kodulehel <http://vtiav.sm.ee/>, kus terviseohutuse infosüsteemi (VTI) kaudu vee kvaliteedi andmed avalikustatakse.

Vastavalt VeeS § 13² lg 3 p 5 kuulub joogivee käitleja ülesannete hulka tarbijale ja järelevalveametnikele teabe edastamine käideldava joogivee nõuetekohasuse kohta avaliku teabe seaduses sätestatud korras.

Lisaks juhib amet tähelepanu, et 27.10.2017 kehtima hakanud määruse nr 82 redaktsiooni kohaselt on joogivee käitlejatel võimalus kontrollida joogivee kvaliteeti riskipõhiselt ning vee kvaliteediprobleeme paremini ennetada <https://www.terviseamet.ee/et/keskkonnatervis/ettevotjale/joogivee-ja-loodusliku-mineraalvee-kaitlemine/veevarkide-riskihindamine>.

Amet soovib joogivee kvaliteedi kohta käivat infot edastada ka omavalitsuse kodulehel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Olga Smolina

osakonnajuhataja

Teadmiseks:

Adami Turismitalu OÜ	adamitalu@gmail.com
Arkna Karjatalu OÜ	info@arkna.ee
Farmi Piimatööstus AS	piim@farmi.ee
Greenwald OÜ	info@greenwald.ee
Haljala Soojus AS	hsoojus@gmail.com
Kroonikeskus OÜ	vergi@helter.ee
Lainela OÜ	puhkekyla@gmail.com
Landvald AS	puhkekodu@eisma.ee
Mäehansu OÜ	msalumae@gmail.com
Mare Kalme Arma Ratsatalu FIE	armaratsatalu@gmail.com
Novem OÜ	info@lepispea.eu
Parkkontakt AS	info@phpalmse.ee
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	rmk@rmk.ee
SA Virumaa Muuseumid	info@palmse.ee
Saggad OÜ	sagadikk@hotmail.ee.
Sillaallika OÜ	info@sillaallika.eu
Tallinna Huvikeskus "Kullo"	karepa@kullo.ee
Vihula Manor Hospitality OÜ	info.vihula@uhotelsgroup.com
Vihula Valla Veevärk OÜ	vesi@haljala.ee
Viru Õlu AS	wiru@wiru.ee
Virumarket OÜ	info@mannisalu.ee

Liisu Tamm
5913 3601 liisu.tamm@terviseamet.ee